

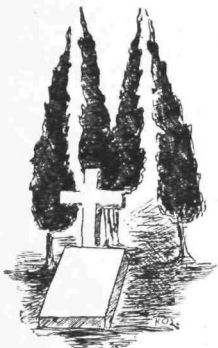
Παρισίων καὶ ἐν Νορμανδία ¹⁾ Τοῦτο θὰ ἤρκει διὰ νὰ κατατάξῃ τὴν Γαλλίαν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς τέχνης· εἰς τὴν πρώτην βαθμίδαν τῆς δόξης. Πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι καὶ μετὰ γωνιώδους θόλου ἰδρυθεῖσαι εἰς ἄλλας· γόφους ἐκτός τῆς Γαλλίας, εἶνε μεταγενέστεροι τῶν Γαλλικῶν ναῶν. Ἰδρύθησαν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ὑπὸ Γάλλων καλλιτεχνῶν ἢ κατὰ μίμησιν τῶν Γαλλικῶν ἐκκλησιῶν.

Ἔχομεν πρὸς τοῦτο τὴν μαρτυρίαν τῶν συγχρόνων Γάλλων τεχνοκριτῶν καὶ αὐτὴν ἀκόμη τῶν Γερμανῶν. Τὸ νέον τοῦτο σύστημα τῶν οἰκοδομῶν ἐκλήθη σύστημα *Γαλλικόν* (*opus Francigenum*). Οἱ Ἀγγλοὶ ἠδυνήθησαν μὲ ἐπιχειρήματα ὁμοιασθητὰ νὰ διακριθῇ πρὸς τοὺς Γάλλους τὴν προτεραιότητα. Εἶνε δὲ ἀληθές· ὅτι εἶχον ναοὺς Γοθικοὺς καὶ οἱ Ἀγγλοὶ σχεδὸν συγχρόνως μὲ τοὺς Γάλλους. Ἀλλ' ἡ Ἀγγλία τότε ἐκυβερνᾶτο ὑπὸ Γαλλικῆς δυναστείας καὶ ὁ ἐν Ἀγγλίᾳ πολιτισμὸς ἦτο αὐτόχρονον γαλλικὸς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην.

(Ἀκολουθεῖ).

ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΤΑΦΟΥΣ

Εἰς κυπαρίσδων εἰσέρχομαι εἰς τὸ ἀσυλὸν τῶν νεκρῶν· θαυμάζω διὰ πολυλοστὴν φορὰν τὴν Κοιμημένην τοῦ δυστυχήσαντος Χαλεπᾶ νὰ κοιμᾶται τὸν ὄντως αἰώνιον, γαλήνιον ὕπνον τῆς Τέχνης· βλέπω τὸν ἄγγελον τοῦ Βισσάρη, τὸν χαριτωμένον αὐτὸν ἄγγελον νὰ κλαίῃ πρᾶγματι ἐπὶ τῆς ψυχῆς πλάκος τὸν ἐξολοθρευμὸν ὁλοκλήρου οἰκογενείας. Τὸ βασύλλιον μὲ ἐλκύει τὸ

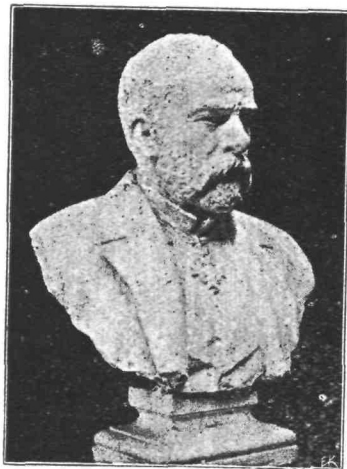
ἀνθοστεφές, τὸ δροσίζον τὸ χῶμα τοῦ μεγάλου, τοῦ ἀπαραμιλλοῦ τῆς Παοίδος τέκνου, τοῦ Χαριλάου Τρικοῦπη· Προχωρῶ καὶ ἀτενίζω μακρόθεν ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ στυλοβάτου τὴν μαρμαρίνην προτομὴν τοῦ ἐπὶ πεντήκοντα συναπτά ἐτη βαστάσαντος ἀπαραδαλεύτως τὴν ζυγὸν τῆς Θέμιδος. Καὶ κλίνω εὐλαδῶς πρὸ τῆς μορφῆς αὐτῆς, εἰς ἣν ὀφείλω τὴν ζωὴν πρὸ τῆς προτομῆς ἢ ὅποια ἔχει ἥδη στηθῇ ἀπέραντος μέσα εἰς τὰ στήθη μου· Ὁ λιθανωτὸς ἀνέρχεται ἡσέμα πρὸς τὸν οὐρανόν, ἐνῶ αἱ ψαλμοῖοι τοῦ ἱερέως περιζώνον ἱκετευτικαὶ τὸν λευκὸν στυλοβάτην. Ἡ κανοῦλα — ὁ ἀγρυπνὸς ὀφθαλμὸς τοῦ πένθους — καίει, ἐνῶ τῶν φοινίκων καὶ τῶν χαμαιρόπων οἱ ἀκμαῖοι κλάδοι, ὡς ἀγκάλαι, περιβάλλουν μὲ στοργὴν τὸ προσφιλὲς μνημεῖον.

Καὶ βαίνω μόνος, ἀνὰ τὰς ἀτραπούς τῆς ἐρήμου νεκροπύλεως, ἐνῶ εἰς τὴν πόλιν

1) Ἀρχιτέκτονες τινὲς, μετὰ ἄλλων καὶ ὁ Courroyer, θεωροῦσι κοιτίδα τῆς Γοθικῆς τέχνης ὡς ἔχθας τοῦ Νήγειρος, καὶ κυρίως τὸ Αἰνίου.

μαίνονται αἱ Βακχίδες τῶν Ἀποκρεῶν· Τί περίεργος ὁ ἄνθρωπος! Ὡς νὰ μὴν ἤρκει αἱ ἀδιάκοποι πλάναι καὶ αἱ συνεχεῖς διαψεύσεις τῶν ὀνείρων, θέλγεται ἐπὶ τοσοῦτον εἰς τὴν ἀπάτην, ὥστε νὰ πλανᾶ καὶ τὸ ἴδιον πρόσωπόν του, καὶ αὐτὸς ὁ ὁποῖος ὑποδύεται ὅπου καὶ ἂν σταθῇ πέντε

καὶ δέκα προσώπιδας τὴν ἡμέραν, αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ γελωτοποιήσῃ τὴν μορφήν του, νὰ θέσῃ ἐπὶ τοῦ δέσματος του ἀληθινὴν προσώπιδα, αἰσθανόμενος ξεχωριστὴν ἡδονὴν νὰ ψαῇ τὸ ψεῦδος, νὰ τὸ φιλή. Ἄ, ἐδῶ εἶμαι ἀπυλάγγμενος ἀπὸ τὴν ὑποκρισίαν· Τὸ νεκροταφεῖον εἶναι ὁ τάφος τοῦ ψεύδους. Ἐδῶ κυριαρχεῖ ἡ ἀλήθεια γυμνὴ, στεινὴ, ἀκαμπτos. Καὶ τὰς ἡμέρας αὐτὰς τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀπάτης, τῆς μέθης καὶ τῶν στροβίλων, τοῦ ψυγμυθίου

καὶ τῶν σκανδάλων, τοῦ γέλωτος καὶ τῆς ἀπιστίας εὗρον λιμένα εἰρήνης τὸ δακρυπότητον αὐτὸ χῶμα, τὸ κρησφύγετον αὐτὸ τῆς βιωτικῆς θεέλης, ὅπου συντρίβονται ὅλαι αἱ κακαὶ καὶ ζῇ ἡ ἐρημωσις, ἡ μετάνοια, ἡ γαλήνη, ἡ ἀνάπασις. Καὶ περιφέρομαι ἀγνώτερος, μὲ ἐν παράδοξον αἰσθητὴ ἀνακουφίδως, ἀνάμεσα εἰς τὰ μάρμαρα καὶ εἰς τὰς θοναλίδας, εἰς τὰ ἄνθη καὶ τοὺς σταυροὺς. Οἱ κλάδοι συμπλέκονται εἰς οὐρανὸν ἐπάνω μου καὶ οἱ τάφοι ἐκτείνονται εἰς κήπους. Κανεῖς δὲν ταράσσει τὰς σκέψεις μου, αἱ ὁποῖαι γίνονται βαθύτεραι, ἐφ' ὅσον βλέπω ὁ ἥλιος νὰ δύῃ καὶ ἡ σκιά, ἡ προσφιλὴς τῶν νεκρῶν, νὰ πίπτῃ πέριξ πένθιμος — γαλήνη εἰς γαλήνην.

ΔΙΚ